

Přetrvává problém návaznosti výuky při přechodu dětí do ZŠ. Většinou dochází ve výuce cizího jazyka po nástupu do 1. ročníku ZŠ k dvouleté pauze, protože výuka prvního cizího jazyka na ZŠ probíhá převážně od 3. ročníku. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že postupně přibývá ZŠ, ve kterých je cizí jazyk vyučován od 1. ročníku, nebo ho nabízí od 1. ročníku alespoň jako zájmový kroužek.

4.3 Výuka cizích jazyků v základním vzdělávání

V základním vzdělávání byly strategickými záměry DZ 2007 v oblasti cizích jazyků: posílení výuky anglického jazyka, zajištění výuky anglického jazyka od 3. ročníku, vývoj standardů pro 5. a 9. ročníky, podpora PP pro výuku CJ a vytváření podmínek pro dlouhodobé hostování rodilých mluvčích.

4.3.1 Vzdělávací programy

Klíčovým národním dokumentem pro nasměrování výuky cizích jazyků v základním vzdělávání je platný RVP ZV. Jako základní nástroj pro zvyšování jazykových znalostí a jazykových kompetencí jsou v ZŠ využívány školní vzdělávací programy. Podpora a rozvoj jazykového vzdělávání patřily k prioritám většiny škol poskytujících základní vzdělávání. Koncepci rozvoje výuky cizích jazyků mělo zpracováno 84,4 % škol.

K navýšení minimální časové dotace výuky cizích jazyků využilo disponibilních hodin 53,7 % škol.

Návaznost na předchozí výuku, zajištěnou v rámci spolupráce mezi jednotlivými stupni tvorbou skupin podle stupně pokročilosti, byla zjištěna v 66,4 % základních škol. Postupně přibýlo ZŠ, ve kterých je cizí jazyk vyučován od 1. ročníku, nebo ho škola nabízí od 1. ročníku alespoň jako zájmový kroužek.

4.3.2 Nabídka cizích jazyků v základním vzdělávání

Podle statistiky MŠMT se učilo cizí jazyky 645 079 žáků. Výuka anglického jazyka měla mezi vyučovanými jazyky dominantní postavení. V celé ČR se v anglickém jazyce vzdělávalo 98,5 % žáků. Nejvíce jich bylo v kraji Olomouckém, Zlínském a Moravskoslezském (99,8 %), nejméně v kraji Karlovarském (91,2 %).

V německém jazyce se vzdělávalo celkem 16,4 % žáků. Nejvíce jich bylo v kraji Karlovarském (25,2 %), Plzeňském (24,1 %) a Jihočeském (21,8 %), nejméně v kraji Zlínském (12,7 %). Výuku německého jazyka upřednostňovali žáci v krajích, které sousedí s německy mluvícími zeměmi.

4.3.3 Výuka cizích jazyků v základním vzdělávání

Poznatky z navštívených hodin výuky anglického jazyka ukázaly, že nejčastější formou zůstává frontální výuka (96,4 % hodin). Pozitivním jevem byla snaha PP o obsahovou správnost (97,1 % hodin). Ze srovnání mezi 1. a 2. stupněm vyplývá, že PP na prvním stupni ZŠ se více věnují diferenciaci nároků a požadavků podle potřeb žáka, poskytování průběžné zpětné vazby, názorně-demonstračním metodám a podporují více samostatnou práci žáků a individualizovanou výuku. Na druhém stupni ZŠ využívali PP více aktivizačních metod a akcí mimo školu.

Zvýšil se počet základních škol, které využívaly metodu CLIL, spočívající v integrované výuce předmětu různého zaměření a cizího jazyka. V uplynulém školním roce tuto metodu využili učitelé CJ v 9,1 % základních škol.